

Asklev Sten og Grus ApS

Hedevej 8
7362 Hampen

21. september 2022

Tilladelse til midlertidig grundvandssænkning og etablering af op til 11 A-boringer – matr. nr. 2m og 5c, Nr. Gludsted, Ejstrup

Ikast-Brande Kommune giver hermed tilladelse til etablering af 11 monitoringsboringer og midlertidig grundvandssænkning på del af matr. nr. 2m og 5c, Nr. Gludsted, Ejstrup. Grundvandssænkningen sker ikke aktivt, men skyldes indvinding af råstoffer under grundvandsspejlet.

Tilladelsen gives efter §21 og §26 i Vandforsyningsloven¹. Tilladelsen meddeles på baggrund af oplysningerne i ansøgningsmaterialet og gives på betingelse af, at vilkårene i afsnittet "Vilkår for tilladelsen overholdes".

Midlertidig grundvandssænkning ved gravning af råstoffer under grundvandsspejlet er omfattet af reglerne i Miljøvurderingsloven². Når dele af et anlæg kræver tilladelse efter § 7 i Råstofloven³, varetager regionsrådet kommunalbestyrelsens opgaver og beføjelser for hele anlægget i forhold til miljøvurdering af projektet jf. § 17, stk. 2 i Miljøvurderingsloven. Ikast-Brande Kommune har på den baggrund ikke foretaget en særskilt miljøvurdering, idet denne foretages af Region Midtjylland.

Da råstofindvindingen er på over 25 ha, er anlægget anført på Miljøvurderingslovens bilag 1, pkt. 19, og er derfor underlagt krav om vurdering af projektets indvirkning på miljøet jf. Miljøvurderingslovens § 15, stk.1, nr. 1.

Der er derfor udført en miljøkonsekvensrapport, som nærværende tilladelse tager udgangspunkt i. Miljøkonsekvensrapporten offentliggøres af Region Midtjylland.

Miljø og Byggeri
Sjællandsgade 6
7430 Ikast
Tlf.: +4599604000

Sagsbehandler:
Tine Fly Sevelsted
E-mail:
tinseve@ikast-brande.dk
Direkte telefon:
Tlf.: +4599603361
Sagsnr.:
06.11.00-P19-6-21

¹ "Bekendtgørelse af lov om vandforsyning mv." (LBK nr. 1450 af 5. oktober 2020).

² "Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)" (LBK nr. 1976 af 27-10-2021).

³ "Bekendtgørelse af lov om råstoffer". (LBK nr. 124 af 26. januar 2017).

Vilkår for tilladelsen

Midlertidig grundvandssænkning

1. Tilladelsen udløber samtidig med råstoftilladelsen, dvs. **den 20-09-2032**.
2. Grundvandssænkningen må foregå i forbindelse med indvinding af råstoffer under grundvandsspejlet som oplyst i ansøgningen, og inden for det ansøgte graveområde (se bilag 2).
3. Der må ikke være aktiv pumpning af grundvand i forbindelse med gravning under grundvandsspejlet.
4. Såfremt der efter Ikast-Brande Kommunes vurdering opstår en væsentlig påvirkning af nærliggende indvindingsboringer, vandløb og våde naturtyper, kan Ikast-Brande Kommune pålægge ejer af grusgraven at foretage afhjælpende foranstaltninger.

Moniteringsboringer – og program

5. Moniteringsboringerne skal indrettes og vedligeholdes efter reglerne for kategori A-boringer i Boringsbekendtgørelsen⁴, så grundvandsressourcen er sikret mod forurening.
6. Moniteringsboringerne skal placeres med 50 m afstand langs skellet mellem skoven og matrikel 5c, Nr. Gludsted, Ejstrup som skitseret på side 8 i denne tilladelse.
7. Moniteringsboringerne må bores til maksimal 12 m under terræn (m.u.t). Eventuelt med mulighed for at bore til en større dybde efter skriftlig eller mundtlig aftale med Ikast-Brande Kommune.
8. Hvis moniteringsboringerne er placeret på køre – eller graveareal skal det sikres, at boringerne ikke kan blive udsat for påkørsel eller anden beskadigelse.
9. Der skal monteres dataloggere i hver enkelt moniteringsboring.
10. Dataloggerne skal måle 24 timer i døgnet og gemme data mindst 1 gang i timen. Ikast-Brande Kommune, Silkeborg Kommune og Region Midtjylland skal have adgang til data på et hvilket som helst tidspunkt.

⁴ Kapitel 2 i "Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land" (BEK nr. 1260 af 28-10-2013).

11. Dataloggerne skal tømmes for rådata to gange årligt.
12. Det skal dagligt noteres i hvilke tidsrum sandsugeren har været i drift og med hvilken ydelse.
13. Dataloggerne skal måle i hele råstoftilladelsens gyldighedsperiode eller indtil råstofindvindingen ophører.
14. Monitoringsboringerne og dataloggerne skal være etableret og i drift inden råstofindvindingen, inden for det ansøgte graveområde, påbegyndes.
15. Når monitoringsboringerne ikke længere er i anvendelse, skal de sløjfes af et brøndborerfirma med gyldigt A-bevis. Ikast-Brande Kommune skal modtage dokumentation for sløjfningen.

Generelt

16. Tilladelsen kan tilbagekaldes eller ændres uden erstatning, hvis de forudsætninger, der ligger til grund for tilladelsen ændres væsentligt⁵.

Erstatningsregler

Ejer af råstofgraven har pligt til at udbetale erstatning, hvis grundvands-sænkningen medfører, at der sker skade i bestående forhold (herunder beskyttet natur), som skyldes ændring af grundvandsstanden, vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer⁶.

Hvis der ikke kan opnås forlig om eventuel erstatning, afgøres spørgsmålet af Taksationsmyndighederne⁷.

Klagevejledning

Hvis du vil klage over denne tilladelse eller afgørelsen om, at der ikke er krav om miljøvurdering, skal du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Sådan gør du, hvis du vil klage:

Gå på www.naevneneshus.dk.

Find Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og følg vejledningen på skærmen. Du skal logge ind med NemId.

⁵ § 26, stk. 3 i "Lov om vandforsyning mv." (LBK nr. 1450 af 5. oktober 2020).

⁶ § 28 i "Lov om vandforsyning mv." (LBK nr. 1450 af 05-10-2020).

⁷ Taksationskommissionen for Ringkøbing, c/o Retten i Herning, Nygade 1-3, 7400 Herning.

Miljø- og Fødevareklagenævnet opkræver et gebyr på 900 kr. (privatperson) eller 1.800 kr. (virksomhed) + indeksregulering for at behandle klagen. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Du får penge tilbage, hvis du får medhold i klagen.

Hvis du har særlige grunde til ikke at klage via Klageportalen, skal du sende en begrundet ansøgning om fritagelse til Ikast-Brande Kommune. Kommunen sender din ansøgning videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Det er Miljø- og Fødevareklagenævnet, der afgør, om du kan blive fritaget fra at bruge Klageportalen.

Tilladelsen offentliggøres på Ikast-Brande Kommunes hjemmeside. Du får besked, hvis andre klager over tilladelsen eller afgørelsen om, at der ikke er krav om en miljøvurdering.

Klagefristen udløber 4 uger efter offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en helligdag, forlænges klagefristen til den efterfølgende hverdag.

Du har desuden mulighed for aktindsigt.

Hvis du vil have afgørelsen prøvet ved domstolen, skal du anlægge sag inden 6 måneder efter at afgørelsen er offentliggjort på kommunens hjemmeside.

Spørgsmål

Ved spørgsmål til tilladelsen, er I velkommen til at kontakte mig.

Med venlig hilsen

Tine Fly Sevelsted
Gruppekoordinator for Virksomhed, Vand og Klima

Bilag

Bilag 1 – Vurdering af det ansøgte

Bilag 2 – Kortudsnit, der viser graveområdet (ikke målfast)

Bilag 3 – Oversigtskort (ikke målfast)

Kopi sendt til

- Danmarks Naturfredningsforening (lokalafdeling)
- Danmarks Sportsfiskerforbund
- Forbrugerrådet
- Gunnar Larsen, NIRAS
- Morten Uldal Sørensen, Asklev Sten og Grus A/S (ansøger)
- Søren Damsted, Asklev Sten og Grus A/S (ansøger)
- Steen Viggo Hansen, ejer af matr.nr. 2m, Nr. Gludsted, Ejstrup

Bilag 1 – Vurdering af det ansøgte

Baggrund for ansøgningen

Ikast-Brande Kommune har modtaget en ansøgning fra Asklev Sten og Grus ApS om tilladelse til midlertidig grundvandssænkning som følge af råstofindvinding under grundvandsspejlet på matr. nr. 2m og 5c, Nr. Gludsted, Ejstrup, se bilag 2. Ansøgningen er videresendt fra Region Midtjylland, der meddeler tilladelse til selve råstofindvindingen, som er en udvidelse af den eksisterende råstofgrav ved Lille Hjøllund.

Asklev Grus og Sten ApS har søgt om tilladelse til at indvinde ca. 400.000 m³ råstof (sand, grus og sten) pr. år, hvoraf ca. 200.000 m³ råstof pr. år skal indvindes under grundvandsspejlet. Grundvandssænkningen sker derfor ikke aktivt, men skyldes indvinding af råstoffer under grundvandsspejlet, da grundvand under gravning vil strømme ind i gravesøen som erstatning for det bortgravede råstof.

Sammenfattende vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer, at den midlertidige grundvandssænkning, der opstår som konsekvens af indvinding af råstoffer under grundvandsspejlet, ikke vil påvirke omgivelserne.

Grundvandssænkingsberegninger

Der er udført beregninger af den sænkning af grundvandsspejlet, der kan opstå ved indvinding af råstoffer under grundvandsspejlet.

Sænkingsberegninger viser, at der kan opstå en vandstandssænkning på mellem 2 og 10 cm i en afstand af ca. 100 m fra gravefronten, hvis der kontinuerligt graves mellem 7 og 20 dage. Beregningerne er konservative, da der i praksis vil være ophold i graveaktiviteten som følge af driftstider, reduceret produktion mv. I disse perioder vil der ske en reetablering af grundvandsspejlet, hvorved gravesøen vil optræde som en buffer og have en dæmpende effekt på sænkningen af vandspejlet. Det vurderes derfor, at den reelle grundvandssænkning vil være ubetydelig i en afstand af 100 m fra gravefronten.

Geologi og grundvand

Geologiske data for området viser, at der terrænnært ses et sekundært grundvandsmagasin, som er det øverste sandlag hvorfra gravningen af sand, grus og sten skal ske. Det øvre sandlag vurderes at være adskilt fra dybereliggende sandlag af et gennemgående lerlag.

Ud fra pejlinger af nærliggende borer i området vurderes grundvandsspejlet at ligge i en dybde af ca. 5 m.u.t. Ifølge potentialekort for det mest

terrænnære grundvandsmagasin, forventes grundvandet at strømme i en sydvestlig retning i området.

Det ansøgte graveområde er hverken beliggende i boringsnært beskyttelsesområde (BNBO), hygiejnezone, indvindingsopland til almene vandværker, i område med særlige drikkevandinteresser (OSD), i nitrat – eller sprøjtemiddel følsomme indvindingsområder (NFI, SFI) eller i indsatsområde (IO).

Vurdering af påvirkning af grundvand

Råstofindvindingen foregår inden for grundvandsforekomst nr. DK102_dkmj_1104_ks og DK_108dkmj_1065_ps som er regionale grundvandsforekomster, og DK108_dkmj_1024_ps og DK108-dkmj_1012_ps, som er dybe grundvandsforekomster. Det generelle miljømål for grundvandsforekomster er god kvantitativ tilstand og god kemisk tilstand. Den kvantitative tilstand for grundvandet i Ikast-Brande Kommune er god, hvilket vil sige, at vandindvindingen er i balance med grundvandsdannelsen. Den kemiske tilstand for grundvandet er ligeledes god, og der er dermed ikke risiko for overskridelse af kvalitetskravet på 50 mg/l for nitrat.

Vurdering af påvirkning af nærliggende borer og brønde

Inden for det ansøgte graveområde findes boring DGU-nr. 96.2003, der anvendes til privat husholdning.

I henhold til Miljøstyrelsens Vejledning om råstofindvinding og vandindvinding⁸ bør der være mindst 75 m mellem en råstofgrav og borer til enkeltindvindere. Afstandskravet er fastsat for at sikre vandindvindingsanlæg mod en bakteriologisk forurening og for at give en passende tidsfrist til indgreb over for en uheldssituation.

Der er i råstofføtilladelsen stillet vilkår om en graveafstand på 75 m til aktive drikkevandsboringer (enkelvindere). På baggrund af graveafstanden til boringen vurderes det, jf. afsnittet *Grundvandssænkingsberegninger*, at den midlertidige grundvandssænkning ikke vil påvirke indvindingen fra boring DGU-nr. 96.2003.

Den nærmeste almene vandforsyning er Gludsted Vandværk, der har indvindingsboringer i en afstand af 2,2 km sydvest for graveområdet. Vandværkets indvindingsboringer indvinder fra et dybereliggende magasin, der er hydraulisk adskilt fra det terrænnære magasin, hvor grundvandssænkningen vil ske. Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund heraf, at

⁸ Miljøstyrelsen og Fredningsstyrelsen 1980. Råstofindvinding og vandindvinding. Miljøministeriet.

den midlertidige grundvandssænkning ikke vil påvirke indvindingen fra vandværkets borer.

Vurdering af påvirkning af vandløb og natur

Vandløb

Det nærmeste §3-beskyttede vandløb er Afløb fra Ålerenden, der løber i en afstand af ca. 1,6 km syd for graveområdet. Vandløbet er medtaget og målsat i Vandområdeplanen⁹ og har høj økologisk tilstand for benthiske invertebrater og makrofytter og dårlig økologisk tilstand for fisk. Den samlede økologiske tilstand for vandløbsstrækningen er dermed dårlig økologisk tilstand. Strækningen er målsat til god økologisk tilstand.

Det vurderes, jf. afsnittet *Grundvandssænkingsberegninger*, at den midlertidige grundvandssænkning kun vil medføre en lokal sænkning af det terrænnære grundvandsspejl. Ikast-Brande Kommune vurderer derfor på baggrund af afstanden til vandløbet, at den midlertidige grundvandssænkning ikke vil medføre en sænkning af vandspejlet i vandløbet.

Den midlertidige grundvandssænkning sker ikke aktivt, men skyldes indvinding af råstoffer under grundvandsspejlet, og der vil derfor ikke blive fjernet vand fra systemet.

På baggrund af ovenstående vurderer Ikast-Brande Kommune, at den midlertidige grundvandssænkning hverken i sig selv eller som en del af den samlede påvirkning vil medføre en forringelse af vandløbets tilstand. Samtidig vurderes det, at projektet hverken direkte eller indirekte vil forhindre målopfyldelse eller medføre en tilstandsændring af vandløbet.

Natur

Langs den nordlige og østlige del af graveområdet på matr. nr. 2m, Nr. Gludsted, Ejstrup, findes der to §3-beskyttede heder. Hederne er ved besigtigelse vurderet til at være tørre og dermed robuste over for vandsændringer. Det vurderes derfor, at den midlertidige grundvandssænkning ikke vil påvirke de to §3-beskyttede heder.

I en afstand af ca. 70 m øst for matr. nr. 2m, Nr. Gludsted, Ejstrup findes der en §3-beskyttet sø. Søen vurderes at være grundvandsfødt.

Der er i råstofftilladelsen stillet vilkår om en graveafstand på 100 m til beskyttede, vandafhængige naturtyper. Ikast-Brande Kommune vurderer,

⁹ Vandområdeplan 2015-2021 for Vandområdedistrikt Jylland og Fyn, juni 2016, samt udpegninger på Miljø-GIS til Vandområdeplan 2022-2027.

at den fastsatte graveafstand dermed sikrer, jf. afsnittet *Grundvands-sænkingsberegninger*, at den midlertidige grundvandssænkning ikke vil påvirke den §3-beskyttede sø.

Alle øvrige beskyttede naturtyper findes i en afstand af minimum 100 m væk fra det ansøgte graveareal, og jf. afsnittet *Grundvandssænkingsberegninger*, vurderes det, at disse ikke vil blive påvirket af den midlertidige grundvandssænkning.

Moniteringsprogram

I forbindelse med den ansøgte råstofindvinding udvides det eksisterende moniteringsprogram med yderligere 11 moniteringsboringer til monitoring af grundvandspejlet ved råstofindvinding under grundvandspejlet.

Moniteringsprogrammet skal kortlægge en eventuel påvirkning af grundvandsstanden, når der indvindes råstoffer. Ved at følge udviklingen i grundvandsstanden vil det være muligt at standse råstofindvindingen i tide, hvis det mod forventning skulle vise sig, at råstofindvindingen påvirker omgivelserne.

Figur 1: Skitsering af placeringen af de 11 nye moniteringsboringer (gule prikker). De blå streger angiver det ansøgte graveområde, og de pink streger angiver matrikelgrænser.

Natura 2000-områder

Det nærmeste Natura 2000-område er Sepstrup Sande, Vrads Sande, Velling Skov og Palsgård Skov, der ligger i en afstand af ca. 1,2 km nord-vest for graveområdet. På baggrund af afstanden til Natura 2000-området, jf. afsnittet *Grundvandssænkingsberegninger*, vurderes det, at den midlertidige grundvandssænkning ikke vil påvirke Natura-2000 området.

Det er dermed ikke nødvendigt at lave en nærmere vurdering af grundvandssænkningens konsekvenser for Natura 2000-området¹⁰

Bilag IV-arter

Området er besigtiget for potentielle levesteder for bilag IV-arter, hvoraf der er registreret forekomst af bilag IV-arter i den §3-beskyttede sø beliggende i en afstand af ca. 70 m øst for matr. nr. 2m, Nr. Gludsted, Ejstrup langs. Det vurderes, at den fastsatte graveafstand på 100 m til vandafhængige naturtyper sikrer, at den midlertidige grundvandssænkning ikke vil påvirke søen eller andre våde naturtyper. På baggrund heraf vurderes det, at den midlertidige grundvandssænkning ikke vil påvirke potentielle levesteder for bilag IV-arter.

Forureningskilder

Der er ikke registreret jordforurening (V2) eller mulig jordforurening (V1) inden for en afstand af 1,7 km fra graveområdet. På baggrund af afstanden til de registrerede forureninger, jf. afsnittet *Grundvandssænkingsberegninger*, vurderes det derfor, at den midlertidige grundvandssænkning ikke vil påvirke registrerede forureninger eller deres mobilitet.

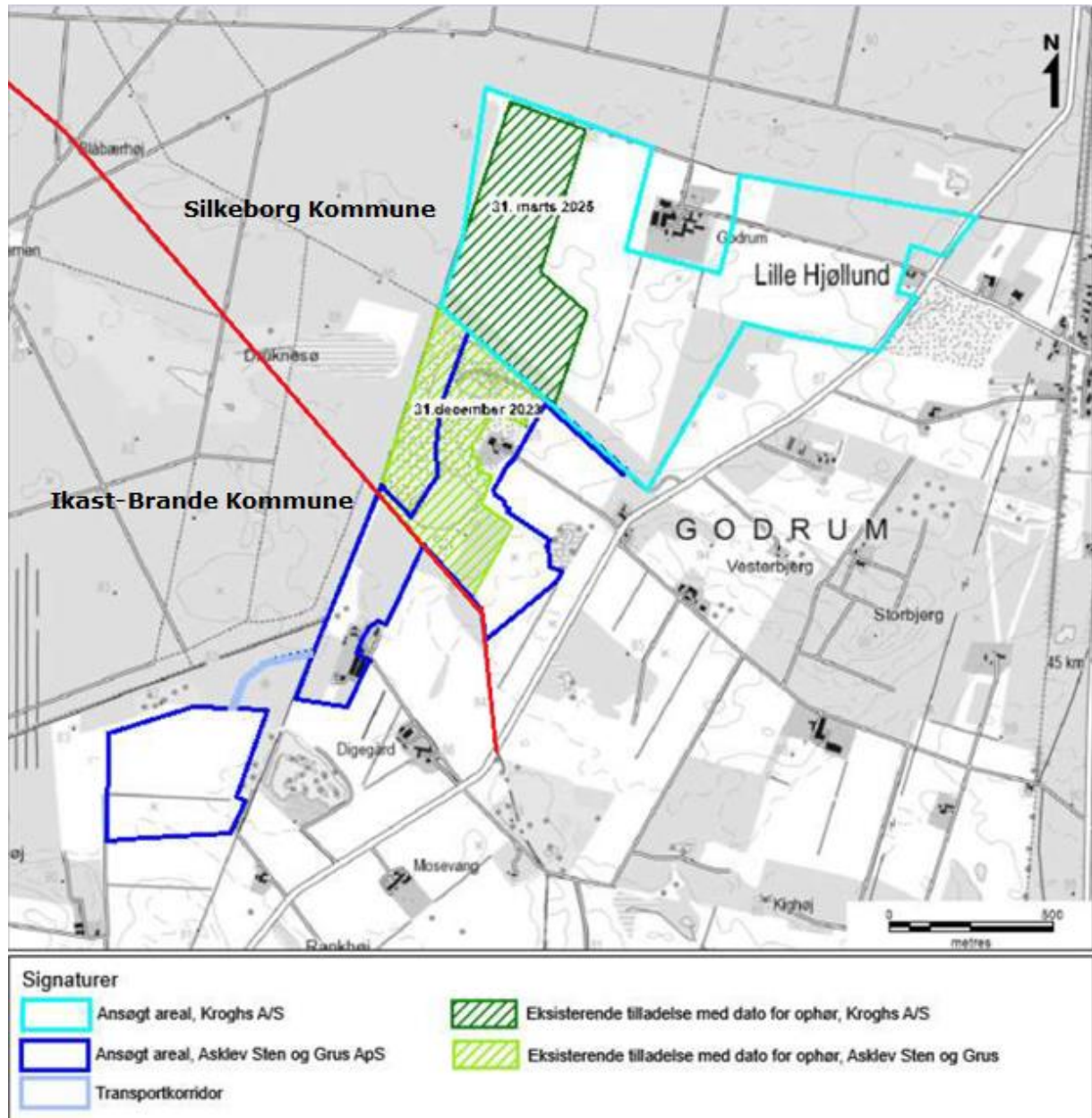
Støj

Ikast-Brande Kommune vurderer, at grundvandssænkningen i sig selv ikke giver støjgener. Vurdering af støj i øvrigt behandles i regionens råstof tilladelse for det ansøgte graveområde.

¹⁰ §§6-7 i "Bekendtgørelse om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (BEK nr. 1595 af 06-12-2018).

Bilag 2 – Kortudsnit, der viser graveområdet (ikke målfast)

Grundvandssænkingen må foregå i forbindelse med indvinding af råstoffer inden for matr. nr. 2m og 5c, Nr. Gludsted, Ejstrup (markeret med mørkeblå) i Ikast-Brande Kommune. Den røde streg markerer kommunegrænsen mellem Ikast-Brande og Silkeborg Kommune.

Bilag 3 – Oversigtskort (ikke målfast)

Kort, der viser området, aktive boringer, nærliggende beskyttet natur og beskyttede vandløb samt Natura2000-område. Det ansøgte graveområde er skitseret med sort streg.

